

2026

Philosophy
PHLMAC201

ভাৰতীয় অধিবিদ্যা

(Indian Metaphysics)

Full Marks: 80

Time: 3 Hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া:

1×10=10

Answer the following questions:

1. উপনিষদীয় বাক্য “তৎ ত্বম অসি” ৰ অৰ্থ কি?

What does the Upanishadic phrase "Tat Tvam Asi" mean?

2. পিতৃঋণ কেনেকৈ পৰিশোধ কৰিব পাৰি?

How can a person repay Pitṛ Ṛṇa?

3. জৈন দৰ্শনত মুক্তিপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিসকলক কি বুলি কোৱা হয় ?

What are the liberated persons known as in Jaina Philosophy?

4. ন্যায় দৰ্শন অনুসৰি চেতনাই ঈশ্বৰৰ মূল স্বৰূপ নেকি?

Is consciousness the essence of God according to Nyāya philosophy?

5. চাৰ্বাক দৰ্শনে কিমানটা উপাদান গ্ৰহণ কৰিছে?

How many elements does Cārvāka School accept?

6. বৌদ্ধ ধৰ্ম অনুসৰি দুখৰ মূল কাৰণ কি?

What is the root cause of suffering according to Buddhism?

7. বৈশেষিক দৰ্শনে কিমান প্ৰকাৰৰ গুণ স্বীকাৰ কৰিছে?

How many types of qualities are recognized by Vaiśeṣika school?

8. সাংখ্য দৰ্শনত কাৰ্য-কাৰণ তত্ত্বক কি নামেৰে জনা যায়?

What is the name of the causation theory in Sāṃkhya?

9. অদ্বৈত বেদান্তৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন?

Who is the founder of Advaita Vedānta?

10. শংকৰাচাৰ্য্যৰ মতে পৰম সত্য কি?

What is the ultimate reality according to Saṃkarachārya?

তলৰ যিকোনো পাঁচটাৰ চমু টোকা লিখা:

6×5=30

Write short notes on the following (Any five):

11. ঋক্ বেদীয় ঋণৰ ধাৰণা - Vedic concept of Ṛṇa
12. শূন্যবাদ - Śūnyavāda
13. উপনিষদীয় ব্ৰহ্মনৰ ধাৰণা - Upanisadic concept of Brahman
14. চাৰ্বাক জড়বাদ - Cārvāka Jadvāda
15. বৈশেষিক সমবায় - Vaiśeṣika Samavāya
16. অভাৱ - Abhāva
17. সাংখ্য পুৰুষ - Sāṃkhya Puruṣa

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা:

10×4=40

Answer the following questions (Any four):

18. ঋক্ বেদীয় ঋতৰ ধাৰণাটো বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা। ই কিদৰে বিশ্বব্যৱস্থা আৰু নৈতিক আইনৰ সৈতে জড়িত?
Explain in detail the Vedic concept of Ṛta. How is it related to cosmic order and moral law in Vedic philosophy?
19. ন্যায় দৰ্শনত ঈশ্বৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। ঈশ্বৰক কেনেকৈ বিশ্বৰ সৃষ্টিকৰ্তা আৰু নিয়ন্ত্ৰক হিচাপে বৰ্ণনা কৰা হৈছে?
Explain the concept of Īśvara in Nyāya philosophy. How is Īśvara described as the supreme creator and regulator of the universe?
20. যোগাচাৰ দৰ্শনৰ বিজ্ঞানবাদৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা কৰা।
Explain and examine Yogācāra view of Vijñānavāda.

21. পদার্থ কি? বৈশেষিক দর্শনত পদার্থৰ ধাৰণাটো বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

What is Padārtha? Explain in detail the Vaiśeṣika notion of Padārthas.

22. সাংখ্য দৰ্শনৰ বিৱৰ্তনৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। প্ৰকৃতিয়ে কেনেকৈ পৰিবৰ্তিত হৈ বিশ্বৰ বিভিন্ন উপাদান গঠন কৰে?

Discuss the theory of evolution in Sāṃkhya philosophy. How does Prakṛti evolve into various elements of the universe?

23. জগতৰ সত্যতা সম্পৰ্কে শংকৰা চাৰ্য্যৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা। তেওঁ জগতক ব্ৰহ্মাৰ সৈতে কেনেকৈ সম্পৰ্কিত কৰিছে?

Explain Śaṅkarachārya's view on the reality of the world (Jagat). How does he describe it in relation to Brahman?
